Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0050

Rješavanje pitanja lanaca podugovaranja i uloge posrednika u cilju zaštite prava radnika

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. veljače 2026. o rješavanju pitanja lanaca podugovaranja i uloge posrednika u cilju zaštite prava radnika (2025/2133(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir članke 16. i 31. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,

– uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava,

– uzimajući u obzir Direktivu 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga[1] kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/957,

– uzimajući u obzir Direktivu 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI”)[2],

– uzimajući u obzir Direktivu 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP, kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2024/1712[3],

– uzimajući u obzir Direktivu 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere protiv poslodavaca državljana trećih zemalja s nezakonitim

---

1 SL L 18, 21.1.1997., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1996/71/oj.
2 SL L 159, 28.5.2014., str. 11., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/67/oj.
3 SL L 101, 15.4.2011., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj.

boravkom[4] (Direktiva o sankcijama za poslodavce),

– uzimajući u obzir Direktivu 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ[5],

– uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2024/1760 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 te Uredbe (EU) 2023/2859[6],

– uzimajući u obzir Izvješće Komisije od 30. travnja 2024. o primjeni i provedbi Direktive (EU) 2018/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. lipnja 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (COM(2024)0320),

– uzimajući u obzir izvješće Komisije od 26. svibnja 2025. naslovljeno „Evaluacija Europskog nadzornog tijela za rad (ELA)” (COM(2025)0256),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. prosinca 2020. naslovljenu „Strateški okvir EU-a za zdravlje i sigurnost na radu za razdoblje 2021. – 2027. Sigurnost i zdravlje na radu u svijetu rada koji se mijenja” (COM(2021)0323), uključujući pristup „vizija nula” za smrtne slučajeve povezane s radom u EU-u,

– uzimajući u obzir publikaciju Komisije iz svibnja 2020. naslovljenu „Ostvarenje društveno odgovorne javne nabave – 71 slučaj dobre prakse”[7],

– uzimajući u obzir izvješće Europskog nadzornog tijela za rad iz 2025. naslovljeno „Upućivanje državljana trećih zemalja: lanci ugovaranja, obrasci zapošljavanja i pitanja provedbe”[8],

– uzimajući u obzir izvješće Europskog nadzornog tijela za rad iz veljače 2023. naslovljeno „Prakse, mogućnosti i izazovi suradnje među državama članicama – posebno u pogledu upućivanja državljana trećih zemalja”[9],

– uzimajući u obzir izvješće Europskog nadzornog tijela za rad od 20. rujna 2023. naslovljeno „Građevinski sektor: pitanja u pogledu pružanja informacija, provedbe zakona o mobilnosti radne snage,

---

4 SL L 168, 30.6.2009., str. 24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj.
5 SL L 94, 28.3.2014., str. 65., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj.
6 SL L, 2024/1760, 5.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj.
7 https://data.europa.eu/doi/10.2826/844552.
8 https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2025-03/ELA-posting-third-country-nationals-report.pdf.
9 https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2023-04/ela-report-posting-third-country-nationals.pdf.

propisa o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i suradnje među državama članicama”[10],

– uzimajući u obzir izvješće Europola iz prosinca 2024. naslovljeno „Zloupotreba legitimnosti: Kako najopasnije kriminalne mreže EU-a zloupotrebljavaju zakonite poslovne strukture”,

– uzimajući u obzir članak 10. Smjernica Međunarodne organizacije rada (ILO) o općim načelima inspekcije rada,

– uzimajući u obzir Konvenciju Međunarodne organizacije rada o privatnim agencijama za zapošljavanje (Konvencija br. 181 iz 1997.),

– uzimajući u obzir Konvenciju Međunarodne organizacije rada o sigurnosti i zdravlju u graditeljstvu (Konvencija br. 167 iz 1988.),

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2021. o uvođenju europske iskaznice socijalne sigurnosti radi poboljšanja digitalne primjene prava iz sustava socijalne sigurnosti i pravedne mobilnosti[11],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2025. o socijalnim aspektima i aspektima zapošljavanja u postupcima restrukturiranja: potreba za zaštitom radnih mjesta i prava radnika[12],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 18. siječnja 2024. o reviziji mandata Europskog nadzornog tijela za rad[13],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. rujna 2025. o javnoj nabavi[14],

– uzimajući u obzir Izjavu iz La Hulpea o budućnosti europskog stupa socijalnih prava od 16. travnja 2024.,

– uzimajući u obzir Trostranu deklaraciju za uspješan europski socijalni dijalog donesenu na sastanku na vrhu socijalnih partnera u Val Duchesseu 31. siječnja 2024.,

– uzimajući u obzir Zelenu knjigu Komisije od 31. siječnja 2013. o nepoštenim trgovačkim praksama među poduzećima u opskrbnom lancu prehrambenih i neprehrambenih proizvoda u Europi (COM(2013)0037),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 29. siječnja 2025.

---

10 https://www.ela.europa.eu/en/publications/construction-sector-issues-information-provision-enforcement-labour-mobility-law.
11 SL C 224, 8.6.2022., str. 81.
12 SL C, C/2025/3156, 20.6.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3156/oj.
13 SL C, C/2024/5741, 17.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5741/oj.
14 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0174.

naslovljenu „Kompas konkurentnosti za EU” (COM(2025)0030),

– uzimajući u obzir šesto europsko istraživanje o radnim uvjetima u organizaciji Eurofounda,

– uzimajući u obzir izvješće Marija Draghija od 9. rujna 2024. naslovljeno „Budućnost europske konkurentnosti” (Draghijevo izvješće),

– uzimajući u obzir izvješće Enrica Lette od 17. travnja 2024. naslovljeno „Više od tržišta – Brzina, sigurnost, solidarnost: osnaživanje jedinstvenog tržišta za ostvarivanje održive budućnosti i blagostanja za sve građane EU-a” (Lettino izvješće),

– uzimajući u obzir dokument o stajalištu Nizozemske, Belgije, Danske, Njemačke, Italije, Latvije i Luksemburga od 14. veljače 2025. o prioritetima politike EU-a za Komisiju za razdoblje 2024. – 2029. i pravednom upućivanju državljana trećih zemalja,

– uzimajući u obzir presudu Suda od 5. travnja 2017. u predmetu C-298/15, *„Borta” UAB / Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija VĮ*[15], koji se odnosi na javnu nabavu,

– uzimajući u obzir nacionalne strategije za borbu protiv iskorištavanja radne snage, prisilnog rada i neprijavljenog rada[16],

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

– uzimajući u obzir mišljenje Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A10-0256/2025),

A. budući da se petim načelom europskog stupa socijalnih prava podsjeća da bez obzira na vrstu i trajanje radnog odnosa radnici imaju pravo na pravedno i jednako postupanje u pogledu radnih uvjeta, pristupa socijalnoj zaštiti i osposobljavanju; budući da se njime i podsjeća da treba zabraniti sklapanje radnih odnosa s nesigurnim radnim uvjetima;

B. budući da je sloboda pružanja prekograničnih usluga jedno od

---

15 presuda Suda od 5. travnja 2017., *„Borta” UAB / Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija VĮ*, C-298/15, ECLI:EU:C:2017:266.

16 Vidjeti, na primjer: Njemačko ministarstvo rada i socijale politike, „Nationaler Aktionsplan gegen Arbeitsausbeutung und Zwangsarbeit (2025.)”; Talijansko Ministarstvo rada i socijalne politike, „Piano nazionale per la lotta al lavoro sommerso (2022.)”; Španjolsko Ministarstvo za uključivanje, socijalnu sigurnost i migracije, „Plan de Acción contra el Trabajo Forzoso” (2021.); Švedska vlada, „Nationell strategi mot arbetslivskriminalitet“ (2022.) i dodatno: Norveška vlada, „Strategi mot arbeidslivskriminalitet” (2021.).

četiriju temeljnih načela jedinstvenog tržišta i da je podugovaranje dio slobode pružanja usluga i slobode poslovnog nastana; budući da EU treba očuvati i povećati svoju konkurentnost kako bi poduzeća mogla napredovati, s posebnim naglaskom na malim i srednjim poduzećima; budući da također treba stvoriti jasna i razmjerna pravila kojima se ne nameću nepotrebna opterećenja te ojačati provedbu;

C. budući da iskorištavanje i zlostavljanje radne snage na tržištu rada EU-a predstavlja ozbiljan problem u visokorizičnim sektorima, što se očituje u raznim oblicima, uključujući, ali ne ograničavajući se na kaznena djela povezana s radom, neprijavljeni rad, nezakoniti rad, sivu ekonomiju, socijalni damping, iskorištavanje radne snage i moderno ropstvo;

D. budući da je rizik od iskorištavanja i zlostavljanja radne snage u nekim sektorima veći, na primjer u građevinarstvu, poljoprivredi, ugostiteljstvu, radu u kućanstvu, prijevozu i logistici, preradi mesa i hrane, uslugama čišćenja i skrbi[17]; budući da su žene neproporcionalno zastupljene na radnim mjestima koja su predmet podugovaranja i posredovanja, u sektorima skrbi, usluga čišćenja i ugostiteljstva;

E. budući da se posljedice iskorištavanja i zlostavljanja radne snage ne odnose samo na radnike koji su izloženi nepoštenim i nesigurnim radnim uvjetima, neprimjerenim plaćama, lošem smještaju i nesigurnim radnim mjestima, nego utječu i na poduzeća, posebno mala i srednja poduzeća, koja su izložena nepoštenom tržišnom natjecanju i poremećajima na jedinstvenom tržištu;

F. budući da Europol ističe da se 86 % najštetnijih kriminalnih mreža koristi zakonitim poslovnim strukturama kao dijelom svojih kriminalnih aktivnosti, čime se ozbiljno narušava pošteno tržišno natjecanje na jedinstvenom tržištu; budući da se u analizi Komisije, kao i u operativnim uvidima Europskog nadzornog tijela za rad, ističu povećani rizici od iskorištavanja i zlostavljanja radne snage povezani s dugim i složenim lancima podugovaranja, kao i s prijevarnim

---

17 Europska komisija, Izvješće o postignutom napretku u suzbijanju trgovine ljudima (četvrto izvješće) (COM(2022)0736); Europska komisija, Izvješće o napretku postignutom u Europskoj uniji u suzbijanju trgovine ljudima (peto izvješće) (COM(2025)0008).

oblicima posredovanja na tržištu rada[18];

G. budući da je zajednička varijabla u većini sektora izloženih visokom riziku od iskorištavanja radne snage visok intenzitet rada u kombinaciji s dugim i složenim lancima podugovaranja vertikalno i horizontalno[19], čime se ugrožavaju transparentnost, uloga socijalnih partnera, primjenjivi kolektivni ugovori i demokracija na radnome mjestu; budući da su visokorizični sektori često povezani i sa snažnim oslanjanjem na posrednike na tržištu rada, upućene radnike, mobilne radnike iz EU-a i državljane trećih zemalja; budući da neki nestandardni oblici zapošljavanja i složeni prekogranični aranžmani mogu zamagliti odgovornosti, otežati podizanje razine osviještenosti i komplicirati provedbu primjenjivog radnog prava i kolektivnih ugovora, kao i provjere radnih dozvola, doprinosa za socijalno osiguranje, plaćanja poreza i identiteta radnika;

H. budući da je neusklađenost sa zakonodavstvom o zdravlju i sigurnosti radnika na radu sastavni dio iskorištavanja radne snage, čime se ugrožava pristup „vizija nula” za smrtne slučajeve povezane s radom utvrđen u Komisijinu Strateškom okviru EU-a za zdravlje i sigurnost na radu za razdoblje 2021. – 2027.; budući da se Konvencijom Međunarodne organizacije rada br. 167 glavnim izvođačima dodjeljuje dužnost koordiniranja mjera za sigurnost i zdravlje na radu;

I. budući da postojanje prevaranata i kriminalaca na europskim radnim mjestima također predstavlja sigurnosne rizike, posebno kad utječe na kritične sektore, kao što su prijevoz i logistika, građevinarstvo, energetski sektor i zdravstvena skrb, ili aktivnosti s pristupom sigurnosno osjetljivim radnim mjestima, posebno čišćenje i održavanje;

---

18 ELA, *„Posting of third-country nationals: contracting chains, recruitment patterns, and enforcement issues” (Upućivanje državljana trećih zemalja: lanci ugovaranja, obrasci zapošljavanja i pitanja provedbe)* (2025.), ELA, *„Countering undeclared work and labour exploitation of third-country workers” (Suzbijanje neprijavljenog rada i iskorištavanja radne snage radnika državljana trećih zemalja)* (2021.); ELA, *„Tackling undeclared work in supply chains – Learning Resource Paper” (Rješavanje problema neprijavljenog rada u lancima opskrbe – dokument s resursima za učenje)* (2022.); Izvješće Komisije o primjeni i provedbi Direktive (EU) 2018/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. lipnja 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (COM(2024)0320).

19 Komunikacija Komisije naslovljena „Smjernice o primjenjivosti članka 101. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na sporazume o horizontalnoj suradnji” (SL C 259, 21.7.2023., str. 1.).

J. budući da je prema Komisiji[20] i izvješću o studiji slučaju ELA-e[21], upućivanje radnika iz trećih zemalja u porastu, pri čemu je svaki četvrti upućeni radnik državljanin treće zemlje; budući da su mobilni radnici i radnici migranti, uključujući radnike iz trećih zemalja, posebno izloženi iskorištavanju radne snage i kaznenim djelima povezanima s radom te se često nalaze u spirali ovisnosti o vizama, prekomjernim naknadama za zapošljavanje, putnim aranžmanima i smještaju; budući da je manje vjerojatno da će se državljani trećih zemalja organizirati i pridružiti sindikatu te se suočavaju s većim poteškoćama u pristupu pravosudnom sustavu i obrani svojih prava;

K. budući da se bilježi porast prijevarnih praksi „zapošljavanja u svrhu daljnjeg upućivanja”, u okviru kojih se državljani trećih zemalja ne zapošljavaju kako bi radili u državi članici zapošljavanja nego samo kako bi ih se dalje uputilo u drugu državu članicu; budući da je ELA to prepoznala kao sve veći izazov u provedbi[22];

L. budući da je horizontalno i vertikalno podugovaranje ključna praksa u mnogim sektorima, posebno kad je riječ o velikim projektima, čime se olakšava fleksibilan pristup specijaliziranom stručnom znanju i rješavaju posebne potrebe na troškovno učinkovit način; budući da je podugovaranje važan element radnog okruženja, posebno za mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća; budući da podugovaranje može stvoriti dodanu vrijednost za javne naručitelje i poboljšati učinkovitost i inovacije, posebno u sektorima izloženima globalnoj konkurenciji; budući da podugovaranje nije samo po sebi problematično, posebno kada postoji potreba za posebnim kompetencijama; budući da je podugovaranje koje dobro funkcionira važno za pošteno tržišno natjecanje u EU-u, od čega posebnu korist imaju MSP-ovi; budući da se opseg podugovaranja znatno razlikuje među sektorima i poduzećima;

M. budući da dugi i složeni lanci podugovaranja mogu, međutim, narušiti pošteno tržišno natjecanje, prikriti odgovornost, ugroziti prava radnika i povećati rizike povezane s prijevarama, iskorištavanjem radne snage, infiltracijom kriminala te zdravljem i sigurnošću radnika na radu, posebno u visokorizičnim sektorima i

---

20 Europska komisija: Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, EFTHEIA, HIVA-KU Leuven, IRIS, Milieu i WIIW, *Upućivanje radnika – Prikupljanje podataka iz alata za prethodnu izjavu – referentna godina 2022.*, Ured za publikacije Europske unije, 2024.

21 Izvješće ELA-e o ugovornim lancima i obrascima zapošljavanja upućenih državljana trećih zemalja, ožujak 2025., i izvješće ELA-e o praksama suradnje, mogućnostima i izazovima među državama članicama, posebno u vezi s upućivanjem državljana trećih zemalja, veljača 2023.

22 Izvješće ELA-e naslovljeno „Posting of third-country nationals: contracting chains, recruitment patterns, and enforcement issues” (*Upućivanje državljana trećih zemalja: lanci ugovaranja, obrasci zapošljavanja i pitanja provedbe*) (2025.).

prekograničnim situacijama; budući da u nekim slučajevima nedostatak transparentnosti i nadzora u proširenom podugovaranju može dodatno otežati javnim naručiteljima da se usklade s primjenjivim pravom EU-a i nacionalnim pravom;

N. budući da bi pravila kojima se ograničava podugovaranje mogla utjecati na lance vrijednosti poduzeća, posebno u sektorima izloženima globalnom tržišnom natjecanju; budući da se takve mjere moraju uravnotežiti s potrebom za zaštitom MSP-ova koji posluju u sektorima u kojima je rizik od zlouporabe podugovaranja nizak i u kojima, za razliku od visokorizičnih sektora, nema potrebe za ograničenjem lanaca podugovaranja; budući da solidarna odgovornost u lancima podugovaranja služi dvostrukom cilju osiguravanja pravne zaštite radnicima koji su iskorištavani te poticanja ugovaratelja u cijelom lancu na dobrovoljno ograničavanje trajanja i složenosti podugovaranja;

O. budući da su neke države članice donijele zakonodavstvo kojim se ograničava duljina lanaca podugovaranja ili potpuno zabranjuje podugovaranje u određenim sektorima[23], čime je povećan broj izravno zaposlenih radnika; budući da Komisija smatra da bi ograničavanje broja razina u lancima podugovaranja i/ili proširenje odgovornosti u podugovaranju na cijeli lanac moglo pomoći državama članicama, kao glavnim akterima odgovornima za provedbu pravila o upućivanju radnika i, prema potrebi, socijalnim partnerima, da povećaju transparentnost i odgovornost u lancima podugovaranja na proporcionalnoj i nediskriminirajućoj osnovi[24]; budući da su neka poduzeća dobrovoljno ograničila duljinu svojih lanaca podugovaranja;

P. budući da praksa posredovanja na tržištu rada nije definirana pravom EU-a, uz iznimku rada preko poduzeća za privremeno zapošljavanje[25]; budući da posredovanje na tržištu rada može

---

23 Europska komisija: Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, ECORYS, HIVA-KU Leuven, Spark Legal and Policy Consulting and wmp consult, *Study supporting the Monitoring of the Posting of Workers Directive 2018/957/EU and of the Enforcement Directive 2014/67/EU – The situation of temporary cross-border mobile workers and workers in subcontracting chains* (Studija za potporu praćenju Direktive (EU) 2018/957 o upućivanju radnika i Direktive 2014/67/EU o provedbi – Položaj privremenih prekograničnih mobilnih radnika i radnika u lancima podugovaranja), Ured za publikacije Europske unije, 2024.

24 Izvješće Komisije o primjeni i provedbi Direktive (EU) 2018/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. lipnja 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (COM(2024)0320).

25 Izvješće Komisije o primjeni i provedbi Direktive (EU) 2018/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. lipnja 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (COM(2024)0320).

poprimiti brojne oblike, od etabliranih poduzeća do pojedinačnih subjekata koji zapošljavaju radnike; budući da se čak neformalni posrednici i vođe bandi mogu prikazati kao posrednici u području rada;

Q. budući da su nepoštene trgovačke prakse, uključujući kupovinu ispod troška održive proizvodnje, nametanje kratkih rokova isporuke i zakašnjela plaćanja, utvrđene kao ključni čimbenici koji dovode do zlouporabe podugovaranja; budući da MSP-ovi koji sudjeluju u javnim ugovorima putem podugovaranja često trpe zbog zakašnjelih plaćanja glavnih ugovaratelja;

R. budući da u sektorima u kojima se često primjenjuje podugovaranje, praksa po kojoj radnici zadržavaju svoja prava i radne uvjete u slučaju preuzimanja uslijed promjene ugovaratelja, predstavlja ključnu zaštitnu mjeru kako bi se osigurala stabilnost zapošljavanja, zajamčili zdravstveni i sigurnosni standardi te spriječio socijalni damping;

S. budući da se neki slučajevi nereguliranih ili prikrivenih posrednika na tržištu rada upotrebljavaju za prikrivanje i zaobilaženje radnog prava i odgovornosti poslodavaca, posebno u visokorizičnim sektorima; budući da se nepoštene prakse zapošljavanja i posredovanja često povezuju s krivotvorenjem ili uskraćivanjem informacija, izostankom pisanih ugovora, naplatom nezakonitih naknada za zapošljavanje, oduzimanjem od plaće prekomjernih naknada za smještaj, naplatom radnicima naknade za prijevoz, osposobljavanje, opremu ili radne dozvole, oduzimanjem putovnica ili pak prisilnim radom ili potiskivanjem sindikalnih aktivnosti; budući da bolje i usmjerenije inspekcije rada mogu pomoći u borbi protiv takvih kršenja;

T. budući da je nekoliko država članica EU-a kao odgovor na te izazove donijelo nacionalne akcijske planove i politike čiji je cilj borba protiv iskorištavanja radne snage, među ostalim djelovanjem u smjeru otklanjanja zlouporaba posrednika na tržištu rada i zlouporaba u lancima podugovaranja[26];

U. budući da su socijalni partneri na razini EU-a, nacionalnoj i lokalnoj razini, kao i na sektorskoj i međusektorskoj razini, poduzeli mjere za

---

26 Na primjer, Švedska (https://www.regeringen.se/contentassets/f6f461b310984b598ee4f7a2d83350d0/nationell-strategi-mot-arbetslivskriminalitet.pdf), Finska (https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165395/TEM_2024_5.pdf), Italija.
Njemačka (https://www.bmas.de/DE/Service/Presse/Meldungen/2025/nationaler-aktionsplan-gegen-arbeitsausbeutung-und-zwangsarbeit-beschlossen.html), Španjolska i Norveška (https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/strategi-mot-arbeidslivskriminalitet-2021/id2831867/).

rješavanje problema povezanih sa zlouporabom podugovaranja i posredovanja u radu, uključujući kolektivnim pregovaranjem, kao i zajedničkim inicijativama kojima se štite ozbiljna poduzeća i radnička prava;

V. budući da je već na snazi specifično zakonodavstvo kojim se uređuje podugovaranje u civilnom zrakoplovstvu, uključujući zakup zrakoplova s posadom, održavanjem i osiguranjem, što je također poznato pod nazivom „zakup zrakoplova s posadom”; budući da se povećala primjena zakupa zrakoplova s posadom, također i izvan njegove namjene za popunjavanje kapaciteta tijekom veće potražnje; budući da bi Komisija u predstojećoj reviziji Uredbe o uslugama zračnog prijevoza[27] trebala riješiti probleme povezane sa zakupom zrakoplova s posadom;

W. budući da Komisija naglašava norveški model Skien[28] koji su zajednički osmislili općina Skien, sindikati i organizacije poslodavaca i koji uključuje stroga ograničenja dugog podugovaranja trećih osoba te prethodno odobrenje privremenog rada, s ciljem osiguravanja odgovornosti i dostojnih radnih uvjeta u visokorizičnim sektorima;

X. budući da su se države članice, Komisija i socijalni partneri u Izjavi iz La Hulpea obvezali na to da će posebnu pažnju pridati donošenju mjera u područjima podugovaranja i rada agencija za privremeno zapošljavanje, pri čemu su prepoznali zajedničke izazove koje te dvije pojave predstavljaju za europska tržišta rada; budući da se u izvješću koje je podnio Letta naglašava hitna potreba za reguliranjem podugovaranja kako bi se spriječilo iskorištavanje i zlouporaba; budući da se u izvješću upozorava da nekontrolirani lanci podugovaranja mogu dovesti do narušavanja standarda rada, socijalnog dampinga i ugrožavanja poštenog tržišnog natjecanja, kao i povreda obveza u pogledu zdravlja i sigurnosti;

Y. budući da se člankom 12. Direktive 2014/67/EU od država članica zahtijeva da u kontekstu upućivanja radnika u sektor građevinarstva uvedu pravila o odgovornosti u podugovaranju, dok se člankom 12. stavkom 1. državama članicama nudi mogućnost proširenja toga i na druge sektore te uvođenja strožih pravila o odgovornosti;

Z. budući da su u većini država članica na snazi neka pravila u pogledu lanaca podugovaranja i posrednika u radu, te se u obzir uzimaju nacionalne posebnosti; budući da se razina reguliranja, međutim, znatno razlikuje od jedne do druge države članice, i stoga dolazi do

---

27 Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (SL L 293, 31.10.2008., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1008/oj).

28 Europska komisija: Izvršna agencija za mala i srednja poduzeća, *Making socially responsible public procurement work – 71 good practice cases* (Osiguravanje funkcioniranja društveno odgovorne javne nabave – 71 primjer dobre prakse), Ured za publikacije, 2020.

fragmentacije jedinstvenog tržišta; budući da i dalje postoje izazovi zbog različitih tumačenja u pogledu primjene pravila unutarnjeg tržišta na regulaciju lanaca podugovaranja i posrednika na tržištu rada; budući da se Direktivom 2014/24/EU javnim naručiteljima ne pružaju dostatni alati za učinkovito rješavanje problema neizvršenja ugovora o javnoj nabavi, a u nekim slučajevima čak i ometa tijela koja žele poduzeti proaktivne mjere;

AA. budući da suzbijanje neprijavljenog rada, trgovanja ljudima i iskorištavanja radne snage iziskuje stroge inspekcije rada, prekogranične provjere i učinkovito licenciranje ili registraciju posrednika na tržištu rada; budući da provedba postojećih pravila i bolja suradnja među državama članicama mogu pomoći u rješavanju problema povezanih s oblicima zlouporabe podugovaranja i posredovanja na tržištu rada;

Sprečavanje iskorištavanja radne snage

1. naglašava potrebu za sveobuhvatnim pristupom EU-a suzbijanju iskorištavanja radne snage, uključujući nezakonit rad i s njime povezani organizirani kriminal, kao i oblika zlouporabe poslovnih praksi, posebno zlouporabe podugovaranja i posredovanja na tržištu rada; stoga poziva na donošenje strategije EU-a za borbu protiv tih problema, čiji se učinak može razlikovati među državama članicama i sektorima; naglašava da iskorištavanje radne snage ne predstavlja samo kršenje prava radnika i ljudskih prava, nego se njime narušava i pošteno tržišno natjecanje poduzetnika; u tom kontekstu pozdravlja predanost Komisije da 2026. predstavi paket za pravednu mobilnost; podsjeća da opći ciljevi jačanja konkurentnosti europskih poduzeća, pojednostavnjenja i smanjenja nepotrebnih administrativnih opterećenja ne smiju dovesti do niže razine zaštite radnika; naglašava potrebu za boljom provedbom trenutačnih zakona o radu radi osiguravanja učinkovite zaštite prava radnika i jednakih uvjeta za sve na jedinstvenom tržištu;

2. podsjeća na izazove s kojima se suočavaju neke države članice zbog različitih tumačenja pravila jedinstvenog tržišta u pogledu reguliranja podugovaranja na nacionalnoj razini, na primjer ograničavanjem duljine lanaca podugovaranja, solidarne odgovornosti i zahtjeva za izravno zapošljavanje; poziva Komisiju da pojasni mogućnosti država članica da donesu zakonodavstvo koje je razmjerno za rješavanje rizika i problema koji proizlaze iz dugih i složenih lanaca podugovaranja; poziva Komisiju da pojača napore u borbi protiv iskorištavanja radne snage;

3. ponavlja svoj poziv Komisiji da u cilju okončanja zlouporabe podugovaranja i zaštite prava radnika poveća transparentnost i odgovornost u cijelom lancu opskrbe[29];

4. naglašava da bi u okviru svake inicijative na razini EU-a kojom se

---

29 Rezolucija Europskog parlamenta od 9. rujna 2025. o javnoj nabavi.

nastoji riješiti problem iskorištavanja radnika i složenih lanaca podugovaranja trebalo uzeti u obzir najbolje prakse država članica, da bi takve inicijative trebalo razvijati u bliskoj suradnji sa socijalnim partnerima, uključujući europske odbore za sektorski socijalni dijalog, te da bi trebale biti prilagođene konkretnim sektorskim okolnostima; podsjeća da sve sektorske mjere i inicijative, uključujući solidarnu odgovornost u visokorizičnim sektorima, moraju biti u skladu s pravom EU-a i ne smiju stvarati nepotrebne prepreke za prekogranične poslovne aktivnosti; ističe da se sektorskim mjerama i inicijativama mogu predvidjeti i niži regulatorni zahtjevi za trgovačka društva u niskorizičnim sektorima;

5. ističe da je načelo solidarne odgovornosti način da se osigura da glavni ugovaratelj preuzme cjelokupnu odgovornost za usluge koje se pružaju u cijelom lancu podugovaranja; smatra da se takvim načelom može osigurati da kvaliteta, učinkovitost i usklađenost sa standardima rada te socijalnim i sigurnosnim standardima budu ugovorno zajamčeni na svakoj razini lanca podugovaranja; primjećuje da je nekoliko država članica odlučilo donijeti stroža pravila o odgovornosti u lancima podugovaranja od onih minimalnih utvrđenih u članku 12. Direktive 2014/67/EU;

6. poziva Komisiju i države članice da se pozabave praksama u okviru kojih glavni ugovaratelj sklapa podugovore za sav posao, a da sam ne obavlja nikakav posao, što je poznato i kao „financijsko podugovaranje”; ističe da bi glavni ugovaratelji trebali sami izvršiti određeni dio ugovora; u tom kontekstu ponavlja svoj poziv Komisiji da procijeni učinak ugovora o javnoj nabavi koje uglavnom izvršavaju izravni zaposlenici uspješnog ponuditelja te preporučuje da se pravilima o javnoj nabavi trgovačka društva potaknu na zapošljavanje dostatnog broja internog osoblja za provedbu projekata za koje su im dodijeljeni ugovori o javnoj nabavi[30];

7. poziva Komisiju i države članice da riješe problem nezakonitih praksi u lancima podugovaranja kako bi se osigurala poslovna konkurentnost te pravedni i sigurni radni uvjeti; u tom kontekstu potiče sklapanje izravnih radnih odnosa u visokorizičnim sektorima, ako je to izvedivo, opravdano, razmjerno i utemeljeno na prevladavajućim razlozima od javnog interesa, kao što su zaštita radnika i njihovih prava;

8. poziva Komisiju i države članice da u okviru javne nabave i projekata koje financira EU potiču uključivanje odredbi o koristi za zajednicu, kao što je zahtjev da ugovaratelji i podugovaratelji doprinose razvoju lokalnih vještina ili inicijativama za socijalnu uključenost, čime se stvaraju pozitivni učinci prelijevanja javnih ulaganja;

9. naglašava da socijalni partneri, uključujući predstavnike MSP-ova, često zajednički pokreću nacionalne i regionalne inicijative za

---

30 Rezolucija Europskog parlamenta od 9. rujna 2025. o javnoj nabavi.

ograničavanje razina podugovaranja; naglašava da bi takve inicijative trebalo poštovati, dok ograničenja podugovaranja moraju biti razmjerna;

10. napominje da duljina i složenost lanaca podugovaranja inspektoratima rada znatno otežavaju utvrđivanje zakonske odgovornosti za kršenje zakona o radu, čime se treba pozabaviti;

11. ističe važnost uključivanja rodno osjetljivih odredbi u svaki novi okvir;

12. naglašava da bi, kako bi se ograničila fragmentacija jedinstvenog tržišta, visokorizične sektore trebala definirati Komisija u bliskoj suradnji s državama članicama i socijalnim partnerima, uključujući europske odbore za sektorski socijalni dijalog; naglašava da države članice mogu zatražiti od Komisije da im po potrebi dopusti da zajednički popis visokorizičnih sektora prilagode svojoj specifičnoj nacionalnoj situaciji kako bi se osigurao najbolji mogući pristup rješavanju problema zlouporabe podugovaranja, iskorištavanja radnika i kaznenih djela povezanih s radom; ističe da bi se svako utvrđivanje i prilagodba visokorizičnih sektora trebali temeljiti na točnim i ažuriranim podacima;

13. napominje da podugovaranje temeljnih poslovnih aktivnosti može dovesti do fragmentiranih i nesigurnih radnih mjesta, smanjene transparentnosti i odgovornosti te veće izloženosti radnika duljem radnom vremenu, nižim plaćama i ostalim kršenjima radnog prava, kao i nesigurnosti radnih mjesta[31]; naglašava da, u skladu s Direktivom 2002/14/EZ[32], predstavnici zaposlenika moraju biti obaviješteni i s njima se mora savjetovati o odlukama koje bi mogle dovesti do znatnih promjena u organizaciji rada ili u ugovornim odnosima; poziva Komisiju i države članice da zajamče načelo jednakog postupanja, kao i dobre radne uvjete za sve radnike;

14. zabrinut je zbog nedostatka pravne jasnoće u pogledu razlikovanja između stvarnih i prijevarnih upućivanja radnika koji nisu državljani EU-a, kao i zbog zlouporabe prava EU-a u području pružanja usluga kako bi se zaobišla migracijska pravila i nacionalno radno pravo;

---

31 Studija Europskog parlamenta, 2016., *Precarious Employment in Europe: Volume 1: Patterns, Trends and Policy Strategies* (Nesigurna radna mjesta u Europi: Svezak 1: uzorci, trendovi i političke strategije); Eurofound, 2010., *Key elements of fair employment and decent work* (Ključni elementi pravednog zapošljavanja i dostojanstvenog rada); Europska komisija, Zajednički istraživački centar, *Outsourcing, working conditions and inequality*, (Eksternalizacija aktivnosti, radni uvjeti i nejednakost), 2025.

32 Direktiva 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o uspostavljanju općeg okvira za obavješćivanje i savjetovanje s radnicima u Europskoj zajednici – Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o zastupanju radnika (SL L 80, 23.3.2002., str. 29., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/14/oj).

ističe da se prijevarnim upućivanjem radnika narušava socijalni aspekt jedinstvenog tržišta i iskorištava položaj najugroženijih osoba; poziva Komisiju da u skladu s Lettinim izvješćem preispita probleme pri provedbi, posebno u pogledu prekogranične suradnje, i da poduzme odgovarajuće mjere kako bi se zaustavilo upućivanje radnika koji nisu istinski povezani s državom članicom koja ih šalje; podsjeća na opći zaključak iz izvješća Enrica Lette i Marija Draghija o potrebi za povećanjem konkurentnosti jedinstvenog tržišta;

15. sa zabrinutošću ističe rizike povezane s upućivanjem radnika kad se ono kombinira sa zlouporabnim oblicima podugovaranja i posredovanja na tržištu rada; poziva ELA-u da preispita upotrebu posrednika pri upućivanju radnika, uključujući rizik od toga da se ti aranžmani upotrebljavaju kako bi se izbjegla odgovornost, zaobišlo plaćanje obveza iz sustava socijalne sigurnosti te narušili zdravstveni i sigurnosni standardi; poziva Komisiju da riješi problem svake moguće zlouporabe Direktive o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje[33] u kontekstu upućivanja radnika;

16. naglašava da smještaj koji radniku osigurava poslodavac ili posrednik na tržištu rada mora biti u skladu s primjenjivim standardima kvalitete, higijene i sigurnosti; ističe da najamnina za takav smještaj mora biti razmjerna i nediskriminirajuća; poziva na to da se u inspekcije rada u visokorizičnim sektorima uključe i inspekcije smještaja kako bi se spriječilo da poslodavci ili posrednici radnicima pružaju ponižavajući, nesiguran ili prenapučen smještaj; naglašava da ugovorne odredbe kojima se uređuje smještaj radnika ne smiju dovesti do nesigurne stambene situacije u slučaju raskida radnog odnosa;

17. poziva Komisiju da surađuje s državama članicama kako bi se osigurala učinkovita provedba i primjena postojećeg zakonodavstva o upućivanju radnika; podsjeća da je EU donio niz pravnih instrumenata za borbu protiv iskorištavanja radnika i nezakonitog rada, čiju provedbu treba poboljšati na nacionalnoj razini; poziva Komisiju da razmotri situaciju, osigura učinkovitu i djelotvornu provedbu i primjenu relevantnih pravnih instrumenata u državama članicama te da po potrebi pokrene postupke zbog povrede prava protiv država članica koje ne poštuju primjenjivo pravo EU-a;

18. ističe dodanu vrijednost javnih, interoperabilnih registara licenciranih posrednika na tržištu rada; ističe da bi svako licenciranje ili registracija trebali podlijegati minimalnim kriterijima u pogledu integriteta; poziva Komisiju da razmotri nacionalne prakse i zakonodavstvo u pogledu posrednika na tržištu rada te da osigura da oni posrednici koji posluju u EU-u ne naplaćuju nikakve naknade i da

---

33 Direktiva 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje (SL L 327, 5.12.2008., str. 9., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/104/oj).

ni izravno ni neizravno, ni u cijelosti ni djelomično ne prenose nikakve troškove na radnike; ističe da bi posrednicima na tržištu rada koji krše primjenjivo pravo ili kolektivne ugovore trebalo izreći odvraćajuće sankcije, kao što su njihovo uklanjanje iz javnih registara i isključenje iz ugovora o javnoj nabavi;

19. poziva na predstojeće preispitivanje direktiva o javnoj nabavi kako bi se osiguralo da se kriterijima za isključenje bolje uklanjaju specifični sektorski rizici povezani s prijevarom, korupcijom i infiltracijom kriminala; naglašava da su za različite sektore potrebni zasebni, prilagođeni kriteriji za isključenje koji odražavaju njihove specifične ranjivosti; ističe da bi javni naručitelji trebali biti ovlašteni za prilagodbu postupaka javne nabave borbi i djelovanju protiv kriminalnih aktivnosti; ističe da bi radi promicanja veće učinkovitosti i pojednostavljenja trebalo pojednostaviti odredbe koje se odnose na osnove za isključenje; naglašava da bi svaki gospodarski subjekt koji krši svoje obveze iz primjenjivog zakonodavstva o radu i okolišu u skladu s člankom 18. stavkom 2. Direktive 2014/24/EU trebao biti učinkovito isključen iz predmetnog postupka javne nabave;

20. ističe vrijednost nacionalnih poslovnih registara i Europskog sustava povezivanja poslovnih registara za poduzetnike koji traže informacije o podugovarateljima, za sindikate koji žele kolektivno pregovarati te za provedbena tijela; žali zbog toga što je razina informacija dostupnih u nacionalnim poslovnim registrima izrazito različita; poziva Komisiju da na temelju najboljih praksi u državama članicama preispita kako se može poboljšati razina javno dostupnih informacija;

21. zabrinut je zbog toga što se upućeni radnici i radnici u lancima podugovaranja suočavaju s nerazmjernim rizicima za zdravlje i sigurnost na radu zbog fragmentiranih lanaca odgovornosti i nejasne koordinacije, posebno u sektoru građevinarstva; u tom kontekstu ističe važnost obavješćivanja i savjetovanja upućenih radnika i radnika u lancima podugovaranja, kao i važnost učinkovite provedbe odredbi o zdravlju i sigurnosti utvrđenih Konvencijom Međunarodne organizacije rada br. 167; u tom kontekstu smatra da je u sklopu sljedećeg strateškog okvira EU-a za zdravlje i sigurnost na radu važno ojačati ulogu socijalnih partnera u razvoju instrumenata i osposobljavanja za radnike te dodatno promicati zdrave radne uvjete; poziva Komisiju da procijeni obuhvaća li postojeće zakonodavstvo o sigurnosti i zdravlju na radu na odgovarajući način provedbu minimalnih sigurnosnih i zdravstvenih zahtjeva u lancima podugovaranja;

Provedba i kontrola

22. podsjeća na važnost prekogranične suradnje, učinkovite provedbe i transparentnosti u borbi protiv kriminalnih mreža povezanih s kriminalom u području rada; u tom pogledu podržava pojačanu suradnju između Europskog nadzornog tijela za rad, Europola, nacionalnih tijela i socijalnih partnera; ističe potrebu za učinkovitim i

dobro financiranim sustavima provedbe u borbi protiv iskorištavanja radne snage i promicanju poštenog tržišnog natjecanja na jedinstvenom tržištu; ističe potrebu za rješavanjem problema zlouporabe podugovaranja u okviru kojeg se koriste umjetni aranžmani kao što su fiktivna trgovačka društva i lažna poduzeća za privremeno zapošljavanje; naglašava da se Direktivom 2009/52/EZ od država članica zahtijeva da osiguraju učinkovite i prikladne inspekcijske preglede kako bi se kontroliralo zapošljavanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom te poziva Komisiju i države članice da osiguraju valjanu provedbu;

23. pozdravlja izvješće Komisije o evaluaciji Europskog nadzornog tijela za rad i ponavlja svoj poziv[34] Komisiji da znatno ojača mandat ELA-e, pri čemu će joj se dopustiti da istražuje navodna kršenja zakonodavstva EU-a u području rada te da pokreće i provodi inspekcije na vlastitu inicijativu u prekograničnim slučajevima, i to proširenjem opsega mandata tog tijela tako da se obuhvati mobilnost radnika državljana trećih zemalja, jačanjem njegovih kapaciteta za analizu operativnog rizika, kao i osiguravanjem dostatnih sredstava za obavljanje njegovih zadaća; ističe potrebu za daljnjim usklađivanjem i pojednostavljenjem propisa i postupaka kontrole u području mobilnosti radnika, uključujući jedinstvene standarde kontrole i bolju razmjenu informacija, pod vodstvom ELA-e; preporučuje uspostavu sektorskih provedbenih jedinica u okviru ELA-e, posebno za građevinarstvo, promet i poljoprivredu, te poboljšanje suradnje sa socijalnim partnerima u odgovarajućim sektorima;

24. ističe ključnu ulogu inspekcija rada u otkrivanju i prevenciji iskorištavanja radnika te općenito u poštovanju zakonodavstva o radu; potiče države članice da povećaju broj inspektora rada i potporu inspektoratima rada; podsjeća na to da su Direktivom 2006/22/EZ[35] već utvrđena minimalna pravila za provjeru usklađenosti sa socijalnim zakonodavstvom u cestovnom prometu te poziva Komisiju i države članice da poboljšaju kvalitetu i učestalost inspekcija rada, kao i da osiguraju odgovarajući minimalni kapacitet inspekcije rada, u skladu s referentnom vrijednošću Međunarodne organizacije rada od najmanje jednog inspektora rada na 10 000 radnika; naglašava da su, unatoč svojoj važnosti za pokretanje ciljanih inspekcija, mehanizmi za podnošenje pritužbi i dalje nedovoljno iskorišteni i nedostupni, posebno za mobilne radnike i radnike iz država koje nisu članice EU-a; podsjeća da, u skladu s

---

34 Rezolucija Europskog parlamenta od 18. siječnja 2024. o reviziji mandata Europskog nadzornog tijela za rad.

35 Direktiva 2006/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o minimalnim uvjetima za provedbu Uredbi Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i (EEZ) br. 3821/85 o socijalnom zakonodavstvu koje se odnosi na aktivnosti cestovnog prijevoza i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 88/599/EEZ (SL L 102, 11.4.2006., str. 35., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/22/oj).

Direktivom 2009/52/EZ države članice moraju osigurati postojanje djelotvornih mehanizama preko kojih nezakonito zaposleni radnici koji nisu građani EU-a mogu podnositi pritužbe protiv svojih poslodavaca;

25. ističe važnost točnih i ažuriranih podataka; naglašava da se razina informacija o sastavu lanaca podugovaranja i kaznenim djelima u području rada razlikuje diljem Europe te da je to izazov i za donošenje i za provedbu politika; poziva Komisiju da poboljša prikupljanje podataka u tom pogledu i ističe ulogu Europskog nadzornog tijela za rad u pružanju pouzdanih informacija o općim trendovima i zlouporabi u prekograničnim situacijama;

26. ističe uspjeh inicijativa za identifikaciju na radnom mjestu na nacionalnoj i sektorskoj razini, kao što su socijalne osobne iskaznice; u tom kontekstu pozdravlja uključivanje europske propusnice socijalne sigurnosti u program rada Komisije za 2026.; ponavlja svoj poziv[36] na brzo uvođenje sustava europske propusnice socijalne sigurnosti te na poboljšanje zaštite i digitalne provedbe prava iz sustava socijalne sigurnosti i pravedne mobilnosti, uključujući provjeru u stvarnom vremenu i razmjenu informacija među provedbenim tijelima; poziva na integraciju europske propusnice socijalne sigurnosti u nacionalne i sektorske sustave radnih iskaznica kako bi se osigurala interoperabilnost i minimalni poremećaji; naglašava da bi europskom propusnicom socijalne sigurnosti trebalo smanjiti nepotrebno administrativno opterećenje, pojednostaviti usklađenost za poduzetnike uz minimalne troškove usklađivanja za MSP-ove te poduprijeti Europsko nadzorno tijelo za rad i nacionalna tijela u borbi protiv zlouporabe i kaznenih djela; ističe važnost velike sigurnosti i zaštite podataka za europsku propusnicu socijalne sigurnosti te važnost uključivanja socijalnih partnera u osmišljavanje i uvođenje tog sustava; nadalje prima na znanje aktualni rad na ostalim inicijativama EU-a, kao što je lisnica za digitalni identitet, kojima bi se mogla poboljšati sposobnost nadležnih tijela da se bore protiv kriminalnog ponašanja bez opterećivanja MSP-ova ili povećanja troškova za potrošače;

Sankcioniranje iskorištavanja radnika

27. sa zabrinutošću napominje da pojedinci koji podliježu zabranama trgovanja u jednoj državi članici mogu zaobići nacionalna ograničenja registracijom poduzeća i poslovanjem u drugoj državi članici, čime se ugrožava borba protiv iskorištavanja radnika na cijelom jedinstvenom tržištu; poziva Komisiju da osigura učinkovitiju razmjenu informacija i suradnju među državama članicama, kao i uzajamno priznavanje zabrane trgovanja i kaznenih sankcija, u skladu s Ugovorima, kako bi se spriječilo zaobilaženje ograničenja;

---

[36] Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o uvođenju europske iskaznice socijalne sigurnosti radi poboljšanja digitalne primjene prava iz sustava socijalne sigurnosti i pravedne mobilnosti.

ističe važnost poštovanja vladavine prava i mjera zaštite načela poštenog suđenja u tom kontekstu; preporučuje upotrebu Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (IMI) za pravodobnu i sigurnu razmjenu relevantnih informacija među državama članicama;

28. prima na znanje razlike u režimima kazni i sankcija u područjima politika EU-a; naglašava da kazne i sankcije za kaznena djela povezana s radom te za kršenje prava radnika moraju biti učinkovite, odvraćajuće i razmjerne prirodi, težini i trajanju kršenja koje provodi trgovačko društvo te broju pogođenih radnika; poziva Komisiju da ispita mogućnost povezivanja sankcija s veličinom ili prometom trgovačkog društva kako bi se osigurala proporcionalnost, odvraćanje i jednaki uvjeti za sve; ističe potrebu za mehanizmom za povrat neizmirenih plaća, doprinosa za socijalno osiguranje, novčanih kazni i odštete u prekograničnim slučajevima;

29. ističe problem prijevarnih i kriminalnih aktera na tržištu rada koji se koriste strateškim stečajevima i nestankom poduzeća kako bi izbjegli odgovornost za neizmirena plaćanja i sankcije; poziva Komisiju i države članice da analiziraju probleme povezane sa strateškim stečajnim postupcima i zatvaranjem društava, posebno u prekograničnim slučajevima, te da poduzmu potrebne inicijative kako bi se smanjila njihova učestalost;

30. podsjeća da je povezivanje javne potrošnje s poštovanjem prava radnika i pristojnim radnim uvjetima jedno od dostupnih sredstava za borbu protiv zlouporabe podugovaranja i kaznenih djela povezanih s radom;

°

° °

31. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.